Z ČESKÝCH VLASTÍ

Sokolstvo a inteligence. Tento předmět vrací se stále a stále v tisku sokolském. A čím častěji, tím smutnějším je to dokladem smutného faktu. Posledně zase zahlédli jsme název ten ve "Věstníku sokolské župy Východních Čech." Kořen zla vidí pisatel v akademické mládeži, jež studuje v Praze a v Brně. Ten problém jest přímo pathologický. Proč student nejde do Sokola? Střední škola vzdaluje ho našich řad, ba přímo zakazuje mu tělocvičnu. Pak přijde Praha nebo Brno a opojný pocit svobody činí mladého muže našich dnů za vším jiným, jen ne za kázní sokolskou. Všecko jiné je tak sladko, jen tělocvična ne. V poslední době mluví se ve studentstvu častěji o Sokolstvu a propaganda naší ideje je tu na postupu. Jaké jsou výsledky, ukáže časem statistika. Leč myslím, že nebude dříve líp, dokud sebevědomá a výlučná politika česká nevynutí na vrchních byrokratech středoškolských úplnou svobodu žáků, chodit do Sokola. Mnohé studenty odejme nám nyní povrchní romantika skautů. Kdo neprošel sokolskou výchovou před maturitou, málokdy spasen bývá na universitě. A pak jdou hotoví inteligenti do našich měst a městeček. Rozumí se, o Sokol nezavadí, leda ironicky — uměle rozmnoží počet přispívajících členů, to jest lidí platících více méně z dobré vůle příspěvek. Spisovatel článku ve "V. z. Vých. Čech" míní, že inteligentům na venkově vadí a nelíbí se v Sokole jeho demokratičnost, to jest hlavně ono osudné tykání. Je to pravda. Leč co to znamená? Každý "inteligent" není totiž ještě — tím samým pouze — inteligentním. Kdyby byl v pravé míře inteligentním, nevadila by mu ani dost málo demokratičnost sokolská. Naopak. Pravý inteligent pochopí dobu, její základní rys: demokracii. Demokracie jest pravou lučavkou falešného principu třídního boje. Demokracie znamená obranu společnosti nahoru i dolů, proti nadvládě rodové, církevní a kapitalistické i proti nenávistnému sansculotismu spodiny. Inteligence jest silně ohrožena shora i zdola. Jak možno ji zachrániti se v tom nebezpečném postavení? Jedině tím, když sbratří se s davem a chopí se jeho vůdcovství. Kdo toho nechápe, není inteligentním, i kdyby měl trojí doktorát. Dokud inteligence naše nebude sociálně uvědomělejší, dokud bude počítati se k vrchnosti a nepozná, že patří k milionům utiskovaných, dotud bude inteligent řídkým hostem v tělocvičně i ve shromáždění sokolském. Nesdílím mínění "V. z. j. Vých. Čech", že některým inteligentům vadí v Sokole vlastenectví a fanfičkářství. Fanfičkářství nenajdeme již v našem životě i při hodné zlé vůli. Vlastenectvím pohrdati — přestalo býti v módě i u realistů. Ale mladočeství, positivní politika, nepokrytě vládní kurs oddaluje mladočeské inteligenty od řad sokolských. Věří-li takový inteligent projevům svého vůdce, který hlásá ve váš nahotě dynasticky - velmocensko - rakouskou politiku, není mu třeba mnoho logiky, aby dospěl k závěru, že Sokolstvo, zejména pro svůj vyslovený charakter všeslovanský, příčí se positivní politice, i kdyby "Nár. Listy" měly třeba každodenně sokolskou rubriku. Vzpomínám konečně na to, jak Dr. Kramář s despektem prohlásil pro svou osobu, že moderní inteligent nenosí odznaků, a to v době, kdy německý rektor řekl svým buršákům ono nezapomenutelné: Die Farbe tragen heisst die Farbe bekennen. Barvu nositi znamená barvu doznati. A tak přemnozí inteligenti nenosí barev, ani červenobílé ani černomodré. Aby nepokazili si ničeho ani nahoru ani dolů. Pak ehtějte na ně, aby byli Sokoly! M. F.

K otázce pseudonymu Petra Bezruče. — Ve feuilletonu "Mor. Orlice" přináší autor několik poznámek ke knize J. Vondráčka "O poesii Petra Bezruče" a při tom zmiňuje se o naprosto nesprávném názoru pana Vondráčka o původu a významu pseudonymu "Bezruč". Pan Vondráček totiž vyslovil domněnku, že u Bezruče čteme skrytou myšlenku o nemožnosti vzrůstu a lepšího celkového vývoje a že tedy básník "svou beznadějnost vyjadřuje charakteristicky i svým pseudonymem jistě za tím účelem volaným (Bezruč, t. j. Bezruký, bezmocný, člověk nemohoucí se brániti a hynoucí v bídě.)" Kromě toho vyslovil p. V. jinou domněnku, že si básník zvolil pseudonym po jedné kovářské rodině Bezručů, a že tedy Bezruč znamená kováře, básníka s kladivem v ruce. Feuilleton "M. Orl." dovozuje, že v obci Nové Dvory u Frýdku a na Frýdecku vůbec je rozsáhlá rodina Bezručů. Od těchto Bezručů má autor "Slezských písní" svůj pseudonym. Jedna báseň se dotýká poměru básníkova k rodině Bezručů: "Tam pod Těšínem, kde Lučina šumí, rostlo mé děvče, co rozbilo v cizý kout můj život. "Ty vzpomínky tíseň . . . dá náš jen srdce a trochu těch písní, mi dům ve Frýdku a prsteny zlaté, kdo si vzala? A co se mne ptáte — na modré straně je Hučín." Básníkova děvče bylo z rodu Bezručů a básník přejal původní dívčí jméno její. To jest skutečnost o pseudonymu Bezručově.

Skladatel Rozkošný mrtev. — Dne 3. června zemřel na Smíchově hudební skladatel pan Josef Richard Rozkošný. Narodil se r. 1833 v Praze, kde nabyl hudebního vzdělání v Jiránkově ústavě. Po koncertní cestě po Evropě roku 1860 studoval hudební theorii u B. Knittla. První operní práci Rozkošného byla dvoudějová opera Mikuláš, provozovaná poprvé dne 5. prosince 1870. Druhou byly Svatojánské proudy, pak Záviš z Falkenštejna, Popelka, Krakonoš, Stoja. Mimo to sepsal Rozkošný mnoho skladeb církevních a orchestrálních. Největšího úspěchu z jeho oper se dodělala Popelka, provozovaná poprvé na Národním divadle dne 31. května 1885. Slova k ní sepsal prof. Hostinský. Popelka vyniká tím, že v ní se Rozkošný přiblížil k stejným vzorům jako Smetana. V Popelce zpracována byla pro jeviště operní první česká pohádka, která rázem sujety se od té doby velmi rozmnohly a sám Rozkošný na ně pracoval i několik dalších svých oper. "Popelka" byla za rok provozována 32-krát a v r. 1902 měla na Národním divadle znovu velký úspěch, takže R. se dal do skládání nové podobné opery pohádkové "Šumavská víla" na slova Heydukova. V letech sedmdesátých byl Rozkošný také redaktorem "Hudebních Listů". Zanechává za sebou památku jednoho z nejčinnějších a nejúspěšnějších pracovníků na budování českého hudebního umění.

Spisovatelka Božena Viková Kunětická, jež byla zvolena za poslance do sněmu král. Českého, přednesla dne 27. dubna před Berlínskými Čechy tuto řeč: "Drazí přátelé, bratři a sestry! Český národ nemůže bez otřesu ztratiti ani jediného svého člena, poněvadž ve svém těžkém a výlučném postavení potřebuje nutně mravní vědomí, že co z něho vyšlo, žije dál velikým zákonem přirozeného sebezachování. Jako jsem přesvědčena, že všecko, co vyvěrá z našeho národního středu, jest zřídlem života vašeho, tak také jsem přesvědčena, že každý z vás má být dokladem naší národní síly a zárukou naší národní budoucnosti. Zde na půdě velmocenské říše německé nemohu mluviti o politickém významu české menšiny berlínské, ale mohu mluviti o důležitém významu každého z vás pro český národ, neboť význam jedince ve složitém útvaru národním jest větší a bezprostřednější než význam spolků, organisací a statistických čísel. Ani spolky, ani organisace, ani statistika nejsou zárukou národního trvání, neboť odpovědnost jejich vlastně spočívá hlavně na mravní síle jedince. Je-li tato síla chabá a nedostatečná, je chabá a nedostatečná i jeho veřejná odpovědnost. Je-li uvědomělá, neodlučná a tvůrčí, jest každý z nás tvrzí, zákonem a vladařem. Pamatujme, že není zákona na světě, který by mohl kohokoliv z nás snížiti na otroka a vyděděnce, když neseme v sobě pyšnou víru v život, v právo a sebeurčení. Nikdo z nás se nemůže ztratit, kdo má schopnost být. Školy, prostředí, povolání nemohou přetvořiti a zmrzačiti v nás to, co je schopno žít z kořenů, jimiž tkvíme v půdě národního celku, jestliže chápeme svůj vztah k němu nejen jako povinnost, ale také jako záruku života. Mohu poukázati jen na úžasné sebevědomí poznaňských Poláků, které nedovedlo zničit pranic v jejich houževnaté, životní síle a které přenese je jistě přes politické i sociální proudy v říši německé pro všecky časy. Ani krůpěj z vašeho soukromého duchovního majetku nemůže vám nikdo vzíti bez vašeho svolení. A tak se dívám na otázku českých menšin vůbec. V nich se rodí hrdinové, kteří povznášejí člověka na vladaře a na zákon. Není jiných hranic, než hranice sebevědomí, není jiné povinnosti, než kterou nám diktuje přirozená podmínka života. Narodili jste se Čechy a vaše děti mají být rovněž Čechy. Kdyby kdokoliv se pro hřešil proti tomuto zákonu přirozeného života, umírá sám v sobě, umírá ve svých dětech, umírá v celých pokoleních a cesta jeho života končí bez cíle. Vím, že otázka zahraničních Čechů spočívá jen v sebevědomí jedince. Bylo by ovšem nejlépe, kdyby národ český nemusel propustiti ani jednu duši ze svého středu, ale dějí-li se tak, propustí ji s přesvědčením, že ta duše není pro něj ztracena, ale že žije s ním ve spojení, které ji k němu zavazuje na věky a pro všecka pokolení. Jakým způsobem udržujete tento styk s ním a jakým způsobem se podaří vám uchovat generace pro národ, je věcí vaší inteligence, věcí vašeho svědomí a věcí vašeho rozumu. Ovšem, že musíte býti učiteli vedle učitelů, zákonodárci vedle zákonodárců, vůdci vedle vůdců. Je nutno, abyste rovnali, co cizí vlivy křiví, napřimovali co cizina zamotává a mastili, kde vaše děti trpí nedostatkem přesvědčení i poznání. Ale to všecko stane se i pro vás pramenem silného a radostného života, v němž se vzpružíte nad poměry, nad osamocení i nad křivdy. Tisíckrát lépe je žít dny a léta v tomto čestném zápase o své češství, než dobrovolně skloniti šíj do služeb cizího kmene a propůjčiti své generace ke vzrůstu a k trvání, aniž byste nalezli v sobě zadostiučinění za to, že žijete a dáváte žít, že vítězíte a umožňujete vítězství." Tato řeč jest charakteristická i pro nás Čechoamerikány.

Nález mrtvoly neznámé ženy v Labi. — V těchto dnech nalezena v Labi u Kluvar mrtvola cizí ženy ve stáří 20—30 let, což nebylo lze dobře určiti pro pokročilý rozklad mrtvoly. Žena ta oblečena byla v krásných plysových šatech. Spodní prádlo, její kostic, živůtek a kalhoty, bylo bohatě krajkováno, ale bez známkování. Svrchního oděvu měla moderního vzoru, hnědé punčochy a zapínací botky, na ruce prstének, v uších visací náušnice nahoře s perličkou, dole s červeným kaménkem. Dalejší část šatu byla ovinuta okolo nohou, které byly pod koleny svázány motouzem. Ve svrchní části šatu bylo několik kamenů ve váze 6 kilogr. Na krku mrtvoly byla zadrhnuta šňůra. Podivný tento nález vzbudil ohromné vzrušení v celém okolí. Mrtvola dopravena byla na hřbitov v Nové Vsi. Sem se dostavila se ještě odpoledne soudní komise: lékaři Dr. Šil a Dr. Jonáš provedli pitvu. Nebylo však možno určiti, zda nalezená zemřela násilnou smrtí, či zda-li se oběsil sám. Za účelem zjištění mrtvoly byla tato fotograhována.

Německý nacionál urazil tureckého majora. — Ve Znojmě, jak známo, trávil nyní v klidu a míru jedna četa tureckých zajatců, s nimiž je tam také turecký viceměstr major Ismail Hakki. Jmenovaný vicemajor bydlí v domě soukromníka Fr. Schlafky, který ho střeží jako četník. Nedávno stál major Hakki na chodbě s jedním sluhou, který bydlí v témž domě a veselo se s ní bavil. Náhodou to doneslo pán zpozoroval a hned se do nich pustil. Vicemajorovi vynadal při čemž několikrát opakoval: "Sie Kerl!" Vicemajor nedal si toto jednání domácího pána líbiti a prostřednictvím advokáta podal na něho žalobu pro urážku na cti. Celá tato historie octla se před soudem. Při líčení vypovídal vicemajor Ismail Hakki lámanou němčinou, ale že přece jen bylo možno mu porozuměti. Byl nemálo roztrpčen nekavalírským jednáním svého domácího Schlafky a mimo jiné při líčení říkal několikráte rozhořčeně: "Bei uns Osmanien, ich mit Fraulein engagement — Herr komt, schreim — schiessen — což znamená, kdyby se mu u nich v Turecku něco takového stalo, že by toho člověka bez všeho zastřelil. Soudce přiklonil se na stranu vicemajora a odsoudil domácího Schlafku k pokutě 50 K anebo na 5 dní do vězení.

Vojenské manévry polských Sokolů. — O svátcích konali polští Sokolové na slezsko-haličských hranicích polní cvičení. Těchto cvičení súčastnilo se na 3500 polských Sokolů. Bitvu svedli haličtí Sokolové se slezskými. Šlo hlavně o dobytí vrchu Ochodiště, který hájili haličtí Sokolové. Když se slezští Sokolové blížili vrcholu, tu bitva byla ukončena patrně proto, aby nebylo přemožených ani vítězů. K cvičením dostavila se mnoho polského obyvatelstva. Polské listy o události nadšeně se rozepisují.

Kapsáři. — Vrchním revidentovi státních drah R. Rádlovi odcizil z náprsní kapsy neznámý zloděj náprsní brašnu s třemi jízdními legitimacemi a malým penězitým obnosem. — V pátek odpoledne v min. dnech byl ukraden z uzamčené kabiny občanské plovárny pod Letnou studujícímu pomologického ústavu v Troji J. Bergrovi z Varšavy z kapsy obnos 500 K v papírech a 9 K 60 h drobných peněz. Mimo to mu odcizeny stříbrné hodinky krytě plášťěm značky "Omega" se zlatým řetízkem, na kterém byl přívěsek s nápisem "3. nagroga turnaj šermířské". Z činu podezřeli byli tři mladíci, kteří náhle ze plovárny. Večer přišli do hotelu na náměstí krále Jiřího na Král Vinohradech tři známí kapsáři: 16letý kolářský pomocník Václav Taus, 19letý Jos Prosba a 17letý Václav Malinský, všichni bez zaměstnání a bydliště. Mladíci utráceli tak nápadně, že byl pozván strážník, který je odvedl na vinohradské komisařství. Tam doznal Taus, že byl v době, kdy krádež se stala, se svým bratrem Karlem na občanské plovárně. Všichni ponechání ve vazbě pro podezření, že okradli studujícího Bergra.

Uličnictví. — V pátek v min. týdnu po 9. hodině večerní se vracela několikačlenná společnost z údolí v Šáreckém do Dejvic. Blíže usedlosti "Dalinky" ležela několik povalovačů, kteří společnost napadli kameny. Žena bankovního úředníka pí. Julie Spesová byla jedním zraněna kamenem na levé tváři. Policejní lékař MUDr. Strnad ošetřil zranění a propustil ji domů. Pachatele prchli.

Tragický konec rvačky žen. — Na německé gynaekologické klinice se porvaly v pátek odpoledne 2 opatrovnice. Dorážely na se velmi prudce a jezdily si ve vlasech a v obličeji, jak se jim jen dalo. Dohra tohoto divného boje byla později. Karolina Mouchova pošla ze strachu před trestem v sebevražedném úmyslu roztoku sublimátu. Klinický lékař jí přispěl prvou pomocí a dal ji přenésti na německou kliniku pro vnitřní nemoci.

Píše o svém manželi. "Můj manžel," píše pí. Matilda Ruta z East Randolph, Vt., "nikdy nevěřil v lék. Pravil, že je to jen pro ženy a děti. Však jednoho dne se těžce rozstonal. Odkvapil domů a ulehl. Chtěl si uleviti postem, ale místo, aby mu bylo lépe, bylo mu hůře. Na konec se rozhodnul zkusiti Holoko a než ho využil byl zdráv. Teď pevně věří v Holoko."

Dra. Petra Holoko udělalo si přátelé z mnohých nedůvěřivých, kteří byli pomocní a v bídě. Nelze ho dostati v lékárnách. Zvláštní jednatelé ho lidem dodávají. Píšte na Dr. Peter Fahrney & Sons, 19—25 So. Horne ave., Chicago, Ill. Adv.

Cesko-moravská žaludeční [illegible]

Dr. V. Anýž, Brainard, Nebraska.

Přestěhoval se

Dr. J. W. NOVÁK
český
zubní lékař
Přestěhoval se do
Karbach Blk.
15. a Douglas ulice
čís. pokoje 206.
Rohová místnost na druhé podlaze
nad Ryan Jewelry Co.
Tel. v úřadovně: Douglas 5077.
Tel. residence, 915 William ul., Douglas 6019.

MACH & MACH,
ZUBNÍ LÉKAŘI.
3. poschodí, Paxton Blk., Roh 16. a Farnam ulice
Tel. Douglas 1060. Ind. Phone A 1060.
OMAHA, NEB. 1401
Nejlepe zařízená zubolékařská ordinace ve státě.
Nejmodernější pomůcky. Cena úměrná.

Jsme zakladateli zdárně prospívající
české osady v Kalifornii

blíže města Hamilton City, v údolí Sacramento, jež jest světoznámé svou plodností jak obilím tak i veškerého ovoce. Pozemky prodáváme dosud po $85.00 akr, za kterouto cenu mohou i méně zámožní krajané pořídit si pohodlný domov v krásné Kalifornii.

Dále hledáme kupce na ranč o 1100 akrech výtečného pozemku po $50 akr, jejž by rozdělil na menší dílce, na něž bychom rádi získali jednotelství prodejné.

Máme mnoho jiných rozsáhlých rančí o tisících akrů za velmi nízké ceny od $15.00 výše.

Udělejte si příjemný zimní výlet k nám na prohlídku krajiny.

W. J. BULIN & CO.,
Hamilton City, Californin

Frank Svoboda
Umělecký závod
POMNÍKOVÝ
Největší
sklad pomníků
ve Spojených Státech
1215-25 So. 13th Str.
OMAHA, NEBR.
Phones:
Office: Douglas 1872.
Residence: Douglas 5216.

SEVERO-NĚMECKÝ LLOYD
BALTIMORE - BREMEN
Velké, moderní, dvoušroubové jednokajutové parníky.
Pohodlí bez přepychu. Lahodná jídla.
Vechny kajuty uprostřed lodi. Naprostá bezpečnost.
Bezdrátová telegrafie. Podmořské signály.
Přiměřené ceny:
Druhá kajuta $57.50
Třetí kajuta $35.00
Pouze na "Rhein", "Main" a "Neckar".
Mezipalubí $33.00
Když jedete navštívit starý domov v Čechách, jeďte přes Baltimore.
Když posíláte pro své příbuzné neb přátely, by přijeli do Ameriky z Čech, kupte jim vyplacené lístky přes Baltimore.
O úplné podrobnosti požádejte:
A. SCHUMACHER & CO., General Agents, BALTIMORE,
H. CLAUSENIUS & CO., General Western Agents, CHICAGO,
aneb jejich zástupce v jelých Spojených Státech.

Stavební dříví a materiál
Jakost zaručena
Obchodujeme pouze stavebním dřívím, prkny a vším stavebním materiálem prvé třídy a můžeme vás o tom přesvědčiti ať odpovídají to dříví, které obdržíte, jest nejlépe spracováno a naše desky vždy jsou čisté kvality.
Dostáváme přímo k vám na cesty daleko pod těmi, za které nyní kupujete. Nemáme žádných vedlejších výloh, ani poplatků, což znamená velkou úsporu pro vás.
Nechcemu, abyste kupovali nevídané zboží, a proto jsme přesvědčeni, že **Platíme všechny poplatky dovozu** — vy skládáte, prohlížíte a přehlédnete, a jestliže vše uspokojuje, pošlete nám check. My chceme z vás zboží, — poněvadž vám uspořili peníze, a dáme záruku, že vás uspokojíme.
Pošlete nám seznam svého materiálu a my vám dáme rozpočet zdarma.
PÍŠTE DNES!
Guiou & Ledwich, 1011 No. 19. St., Omaha, Nebr.

ANCHOR FENCE COMPANY
Železné i drátěné ploty, chránidla a mříže do oken. Uspokojení zaručeno
Telefon Red 1314 207 severní 17. ul., Omaha